

laudato sí

TRÓSKA
JEST BOGKA

OSZCZĘDZ
MNIĘ

ZZZZZ

ZIAR
MNIĘ

NIĘ
WYDOL
JUŻ

laudato sí

TROSKA JEST BOSKA

 caritas
laudato sí

Święty Franciszek z Asyżu i Jego *Pieśń Słoneczna*

Franciszek z Asyżu nazywany Biedaczyną z Asyżu urodził się w 1181 lub w 1182 roku w rodzinie Piotra i Joanny Bernardone, w Asyżu. Założyciel zakonu franciszkanów, a pośrednio także klarysek i tercjarzy, misjonarz, mistyk średniowieczny, stygmatyk, święty Kościoła katolickiego, uważany za patrona ekologii.

„(...) Franciszek jest w najwyższym stopniu wzorem troski o to, co słabe, oraz patronem ekologii integralnej, przeżywanej z radością i autentycznością.” - pisze Papież Franciszek

Walczył w wojnie między Perugią a Asyżem, wtedy też trafił do niewoli. Po powrocie do Asyżu, chory, przeżywał początki nawrócenia. Zrezygnował ze sławy rycerskiej i rozpoczął drogę duchową.

Zaczął głosić Słowo Boże, nawołując mieszkańców Asyżu do pokuty i nawrócenia. Podczas modlitwy w ruinach kościółka św. Damiana usłyszał słowa Boga:

"Franciszku, idź i napraw mój Dom, który, jak widzisz, cały ulega zniszczeniu".

Od tego momentu Święty, z wyżebranych materiałów wyremontował pięć małych kościółków, a praca fizyczna stała się dla niego formą wyrażania miłości do Boga.

TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato sí

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

W Wigilię 1223 roku udał się do miasteczka Greccio, gdzie przeżywał tajemnicę Bożego Narodzenia organizując pierwszą w historii **"żywą szopkę"**.

Dwa lata przed śmiercią Franciszek przebywał na szczycie góry **La Verna**. Otrzymał wówczas święte znaki męki Jezusa Chrystusa **tzw. stygmaty** (pięć ran Chrystusa Ukrzyżowanego).

3 października 1226 roku Franciszek zmarł w otoczeniu swych braci, leżąc - z wyboru - nagi na ziemi przy kościele pod wezwaniem **Matki Bożej Anielskiej**. Przed śmiercią prosił, by mu odśpiewali **Pieśń Słoneczną**, potem wysłuchał fragmentu **Ewangelii według św. Jana** i pobłogosławił swoich duchowych synów.

16 lipca 1228 roku papież Grzegorz IX ogłosił Franciszka świętym Kościoła rzymskokatolickiego.

Papież Franciszek przyjął jego imię jako przewodnika i inspirację w chwili wyboru na Biskupa Rzymu.

TROSKA JEST BOSKA

Franciszek, kiedy spoglądał na słońce, księżyc czy zwierzęta, reagował śpiewem. Łączył się z całym stworzeniem. Dla niego wszystko było jak siostra lub brat, związane z nim więzami miłości. Wierny Pismu Świętemu, przekazuje nam, że przyroda może być księgą, w której Bóg się do nas zwraca.

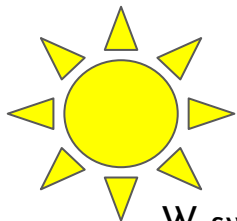
Pieśń słoneczna, także *Pochwała stworzenia* znalazła inspiracje w Biblii w tzw. *Pieśni trzech młodzieńców w piecu ognistym*. W odróżnieniu od tekstu biblijnego, Franciszek brata się ze stworzeniami i żywiołami.

Laudato si', mi' Signore ***- Pochwalony bądź, Panie mój.***

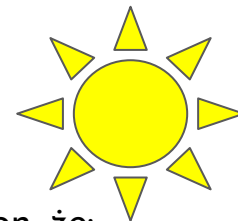
-śpiewał święty Franciszek z Asyżu.

Encyklika bierze swój tytuł właśnie z tej inwokacji.

TROSKA JEST BOSKA

W swej Pieśni słonecznej (pochwale stworzeń Canatico delle creature) przypomniał on, że:

"nasz wspólny dom jest jak siostra, z którą dzielimy istnienie, i jak piękna matka, biorąca nas w ramiona" . "My sami jesteśmy z prochu ziemi (por. Rdz 2, 7). Nasze własne ciało zbudowane jest z pierwiastków naszej planety, jej powietrze pozwala nam oddychać, a jej woda ożywia nas i odnawia" .

A teraz, ta ziemia dręczona i rabowana skarży się, a jej jęki łączą się z wszystkimi opuszczonymi tego świata.

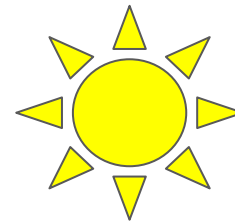
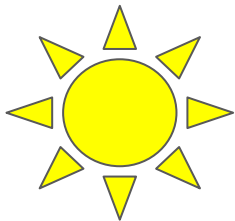
TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato sí

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

"Jaki rodzaj świata chcemy przekazać tym, którzy będą po nas, dorastającym dzieciom?"

To pytanie stanowi główny temat Encykliki Papieża Franciszka "Laudato si".

TRÓSKA JEST BOŻKA

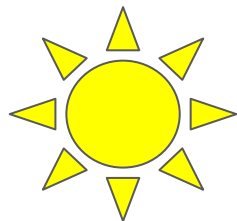
Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si” w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato si

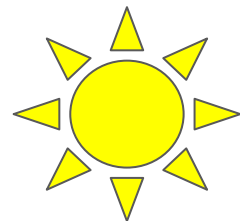

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Rozdział pierwszy

Co dzieje się w naszym domu

W tym rozdziale zostały opisane najnowsze osiągnięcia naukowe w zakresie ochrony środowiska, jako sposób wysłuchania wołania stworzenia, "przemienienia w osobiste cierpienie tego, co się dzieje na świecie, a tym samym rozeznanie, jaki wkład może wnieść każdy z nas".

TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato si'

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Zmiany klimatyczne

Są problemem globalnym, z poważnymi następstwami w różnych dziedzinach naszego życia.

Pogorszenie klimatu ma najcięższy wpływ na ubogich, a:

"Wielu z tych, którzy mają więcej środków oraz władzy gospodarczej i politycznej zdaje się koncentrować głównie na maskowaniu problemów lub ukrywaniu objawów."

Brak poważnych działań wobec wspomnianych dramatów naszych braci i sióstr jest oznaką utraty odpowiedzialności za naszych bliźnich, na której to opiera się istnienie każdego społeczeństwa.

TROSKA JEST BOSKA

Kwestia wody

Czysta woda pitna jest sprawą najwyższej wagi, ponieważ jest niezbędna do życia człowieka oraz wspierania ekosystemów lądowych i wodnych - przekazuje Papież Franciszek

Papież Franciszek przedstawia dostęp do wody pitnej jako fundamentalne prawo, sprzeciwia się prywatyzacji tych zasobów. Zwraca również uwagę na stan wody, w szczególności do tej która trafia do najuboższych, jej jakość powoduje choroby. Mówi także o złym gospodarowaniu wodą, przez co w niektórych miejscach na naszym globie po prostu jej brakuje a to wiąże się z poważnymi konsekwencjami.

TROSKA JEST BOSKA

 caritas
laudato sí

✦ Ochrona różnorodności biologicznej

"Każdego roku znikają tysiące gatunków roślin i zwierząt, których nie będziemy już mogli poznać, których nie będą już mogły zobaczyć nasze dzieci, gatunków utraconych na zawsze"

- pisze Papież

Papież Franciszek wskazuje, że naukowcy próbujący rozwiązać ten problem zasługują na podziw, jednak podkreśla, że gdy taka interwencja służy zarobkom i konsumpcjonizmowi, "sprawia, że ziemia, na której żyjemy, staje się mniej bogata i piękna, coraz bardziej ograniczona i szara".

TROSKA JEST BOSKA

Dług ekologiczny

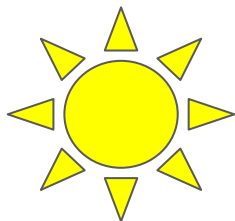
W ramach etyki stosunków międzynarodowych Encyklika pokazuje nam, że faktycznie on istnieje, szczególnie Północy względem Południa świata. Papież ocenia, że w takim przypadku odpowiedzialność jest zróżnicowana, a większą jej część ponosi „bogata” Północ.

Głowa Kościoła jest głęboko dotknięta małym odzewem w obliczu dramatu tak wielu osób

i ludów. Są oczywiście pozytywne, odpowiedzialne działania w tym kierunku, jednak ciągle niewystarczające wobec rozmiarów tego problemu.

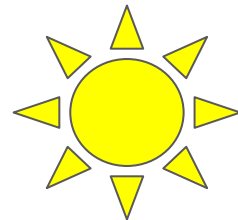
Franciszek wskazuje przyczyny tak niezadowolającego odzewu.

Dokładniej, mówi, że: **brakuje odpowiedniej kultury i gotowości do zmiany stylów życia, produkcji i konsumpcji, podczas gdy naglące jest "stworzenie systemu normatywnego(...) zapewniającego ochronę ekosystemów"**.

Rozdział drugi

Ewangelia stworzenia

Papież Franciszek odczytuje opisy biblijne, przez co daje całościową wizję pochodzącą z tradycji żydowsko-chrześcijańskiej i ukazuje "ogromną odpowiedzialność" istoty ludzkiej w stosunku do stworzenia.

Wskazuje związek między wszystkimi stworzeniami i fakt, że "środowisko jest dobrem publicznym, mieniem całej ludzkości i wszyscy są za nie odpowiedzialni"

Opis stworzenia ma najważniejsze znaczenie dla refleksji nad relacjami między istotą ludzką a innymi stworzeniami i tym, jak grzech przetłamuje równowagę stworzenia.

TROSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato si'

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Papież wskazuje, że z tej perspektywy wszelkie okrucieństwo wobec stworzenia **«jest sprzeczne z godnością człowieka»**, a czułość, współczucie i troska o człowieka jest warunkiem poczucia zjednoczenia z naturą. Przypomina nam, że wszystkie byty, stworzone przez tego samego Ojca, są zjednoczone niewidzialnymi więzami i tworzą rodzaj uniwersalnej rodziny, budzącej do świętego, serdecznego i pokornego szacunku.

Sugeruje również, że ludzkie istnienie opiera się na relacjach z Bogiem, z innymi ludźmi i z ziemią. Relacje te zostały jednak złamane przez grzech.

Papież mówi też o błędnym interpretowaniu słów Pisma Świętego o poddaniu sobie ziemi.

Tłumaczy, że nie oznacza to absolutnego panowania nad innymi stworzeniami, czy zrównywania wszystkich istot żywych i odbierania istocie ludzkiej szczególnej wartości, a także nie niesie ubóstwienia ziemi, co pozbawiłoby nas prawa do współpracy z nią i chronienia jej kruchości.

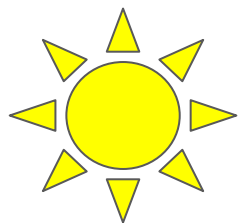
TROSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

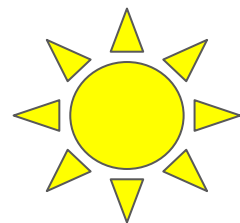
 caritas
laudato si'

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Rozdział trzeci

Ludzki pierwiastek kryzysu ekologicznego

Rozdział ten zawiera analizę aktualnej sytuacji ekologicznej na świecie. Franciszek snuje refleksje nad technologią doceniając jej wkład w poprawę warunków życia, ale dostrzega też negatywne następstwa jej rozwoju.

Zastanawia się także nad istnieniem granic postępu naukowego ze szczególnym odniesieniem do organizmów modyfikowanych genetycznie.

TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Refleksje nad technologią

Technologia ciągle się rozwija i poprawia nam życie codzienne, dlatego powinniśmy uznać ją z wdzięcznością, ale umożliwia również niektórym osiągnąć wiedzę ekonomiczną dla własnego zysku, a nawet panowanie nad innymi i całym światem. Prowadzi to do niszczenia natury, a także wykorzystuje najstarsze społeczeństwo. "Paradygmat technokratyczny dąży do objęcia swoim panowaniem także gospodarki i polityki."

Człowiek przestał uznawać swoje miejsce na świecie i zaczyna skupiać się tylko na sobie i własnym panowaniu.

TROSKA JEST BOSKA

„Użyj i wyrzuć”

Jest to logika, która propaguje każdy rodzaj odrzucenia, środowiskowego i ludzkiego. Traktowanie innych oraz przyrodę, jak przedmiot, którego w każdej chwili można się pozbyć, prowadzi do przejęcia władzy nad resztą. Niestety, takie działania prowadzą do wykorzystywania dzieci, opuszczania starców, uprawiania handlu ludźmi, handlu skórami zwierząt zagrożonych wyginięciem.

Taka sama jest logika wielu mafii, handlarzy ludzkimi organami, narkotykami czy odrzucania nienarodzonych dzieci, kiedy nie odpowiadają planom rodziców.

TROSKA JEST BOSKA

✦ Organizmy modyfikowane genetycznie

Ojciec św. zastanawia się nad granicą postępu naukowego, w sposób szczególny odnosząc się do używania organizmów modyfikowanych genetycznie.

Nie można przewidzieć wszystkich konsekwencji jakie niesie za sobą długotrwałe spożywanie żywności GMO. Poważnym problemem są straty ponoszone przez rolników upraw ekologicznych będących w sąsiedztwie upraw GMO, z uwagi na ryzyko przeniesienia cech roślin modyfikowanych na uprawy naturalne. Niezwykle groźne jest także zwiększenie używania coraz mocniejszych środków ochrony roślin.

TROSKA JEST BOSKA

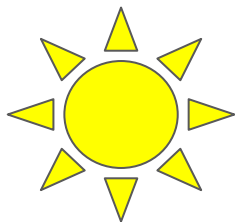
✦ Troska o to, co dobre

Papież Franciszek troszczy się o małych producentów i rolników, wspierających naturę oraz propaguje dbałość o bioróżnorodność i ekosystemy.

GMO może szkodzić ptakom, owadom, płazom, wpływać na morskie ekosystemy i organizmy glebowe. Dlatego konieczne jest zapewnienie debaty naukowej i społecznej, która byłaby odpowiedzialna i szeroka, zdolna do wzięcia pod uwagę wszystkich dostępnych informacji i nazywania rzeczy po imieniu", poczynając od "różnych badań niezależnych i interdyscyplinarnych".

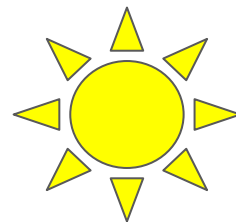

TROSKA JEST BOSKA

Rozdział czwarty

Ekologia zintegrowana

W tym rozdziale jest mowa o tym, czym jest ekologia zintegrowana i o problemach z nią związanych.

TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato si'

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Trochę ogólnych informacji

Ekologia bada relacje między organizmami żywymi a środowiskiem, w którym się rozwijają. Domaga się ona przemyślenia i dyskusji na temat warunków życia i przetrwania społeczeństwa, zakwestionowania z uciążliwością modeli rozwoju, produkcji i konsumpcji.

Encyklika proponuje ekologię integralną jako nowy wzorzec sprawiedliwości. Jest to ekologia, która, jak pisze Papież: **“łączyłaby szczególne miejsce, jakie człowiek zajmuje na tym świecie oraz jego relacje z otaczającą go rzeczywistością.”**

TROSKA JEST BOSKA

✦ Zdanie Papieża Franciszka w tym temacie

Papież Franciszek potwierdza swoją myśl wieloma konkretnymi przykładami, np. tym, że istnieje związek między kwestiami środowiskowymi a społecznymi i ludzkimi, którego nigdy nie można przerwać. Nie możemy traktować przyrody jako czegoś odrębnego od nas albo niewiele znaczącej oprawy naszego życia.

"Analiza problemów środowiskowych jest nierozdzielnie związana z analizą sytuacji człowieka, rodziny, pracy, kontekstu urbanistycznego oraz relacji każdej osoby z samą sobą."

TROSKA JEST BOSKA

✦ Ekologia integralna a codzienne życie

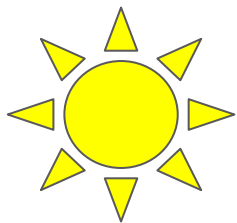
Ekologia ta obejmuje także codzienne życie, któremu Encyklika poświęca specjalną uwagę, szczególnie w środowisku miejskim. "Człowiek ma dużą zdolność dostosowania się i "godna podziwu jest kreatywność i wielkoduszność osób oraz grup zdolnych do pokonania ograniczeń środowiska, (...) ucząc się ukierunkowywania swego życia pośród nieładu i niepewności"

Nasze ciało stawia nas w bezpośredniej relacji z otoczeniem i innymi istotami żywymi. Dlatego też konieczna jest akceptacja własnego ciała jako daru od Boga.

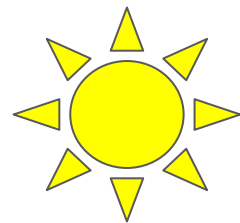
TROSKA JEST BOSKA

Rozdział piąty

Wytyczne i działania.

Rozdział ten odpowiada na pytanie, co możemy i powinniśmy robić, aby skutecznie zapobiec degradacji środowiska naturalnego. Papież podkreśla, iż potrzebny jest dialog i działania angażujące zarówno każdego z nas jak i politykę międzynarodową.

TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato si'

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Dialog na temat środowiska w polityce międzynarodowej.

Według Papieża Franciszka niezbędne jest, by budowania konkretnych dróg nie podejmować w sposób ideologiczny, powierzchowny czy zredukowany. Dlatego konieczny jest dialog, termin obecny w tytule każdej części tego rozdziału: **"Trwa dyskusja na temat kwestii związanych ze środowiskiem naturalnym, w której trudno osiągnąć konsensus. (...) Kościół nie usiłuje zdefiniować zagadnień naukowych, ani zastępować polityki, ale zachęca do uczciwej i przejrzystej debaty, aby potrzeby indywidualne lub ideologie nie wyrządzały szkód dobru wspólnemu."**

TROSKA JEST BOSKA

Dialog i transparentcja w procesach decyzyjnych

Papież Franciszek z naciskiem podkreśla potrzebę rozwinięcia procesów decyzyjnych uczciwych i przejrzystych, by "rozeznaczyć", jakie inicjatywy polityczne i przedsiębiorcze mogą przyczynić się "do prawdziwego integralnego rozwoju". W szczególności badanie ich wpływu na środowisko wymaga przejrzystych procesów politycznych i dialogu.

TROSKA JEST BOSKA

Dialog polityki i ekonomii na rzecz pełni człowieczeństwa

Papież Franciszek twierdzi, że w dzisiejszych czasach, myśląc o dobru wspólnym, koniecznie potrzebujemy aby polityka i gospodarka, trwając w dialogu, zdecydowanie służyły życiu, zwłaszcza życiu ludzkiemu.

Szczególnie wyrazisty jest apel skierowany do tych, którzy pełnią funkcje polityczne, aby unikali dominującej dzisiaj "logiki nastawionej na skuteczność i doraźne efekty". Polityk, który odważy się to zrobić pozostawi po sobie świadectwo prawdziwej odpowiedzialności".

TROSKA JEST BOSKA

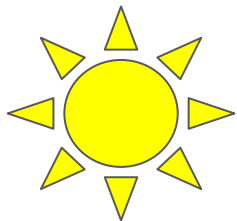

Religie w dialogu z nauką

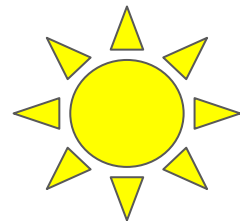
Większość mieszkańców naszej planety deklaruje się jako wierzący, co powinno pobudzać religie do nawiązania dialogu, ukierunkowanego na opiekę nad naturą, obronę ubogich, budowanie sieci braterstwa i szacunku. Równie konieczny jest otwarty i przyjazny dialog pomiędzy różnymi ruchami ochrony środowiska, nie brakuje bowiem między nimi walk ideologicznych. Powaga kryzysu ekologicznego wymaga od nas wszystkich myślenia o dobru wspólnym i podążania drogą dialogu, wymagającego cierpliwości, ascezy i wielkoduszności.

TROSKA JEST BOSKA

Rozdział szósty

Edukacja i duchowość ekologiczna

Ostatni rozdział Encykliki “Laudato Si” nawołuje i zachęca do “nawrócenia ekologicznego”. Nie jest łatwo zmienić przyzwyczajenia czy zachowania, z którymi żyjemy od wielu lat, ale ze względu na nasze dobro i dobro naszej planety jest to absolutnie konieczne.

TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si” w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato si

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Edukacja i formacja naczelnymi wyzwaniami

Każdy obszar edukacyjny a głównie szkoły, rodziny, media oraz katechezy powinny uczyć nas i przekonywać że zmiana niektórych zachowań jest dobra dla naszego życia na Ziemi,

"Każda przemiana wymaga motywacji oraz procesu edukacyjnego".

Początkiem naszej drogi jest **"postawienie na inny styl życia"** który otwiera nam możliwość **"wywieranie zdrowej presji na tych, którzy sprawują władzę polityczną, gospodarczą i społeczną"**.

TROSKA JEST BOSKA

Codziennie postępowania i nawyki

"Na ekologię integralną składają się również proste codzienne gesty, przełamujące logikę przemocy, wyzysku, egoizmu". Tak niewielkie czynności w naszym życiu codziennym jak segregowanie śmieci, oszczędzanie wody czy wyłączenie niepotrzebnego światła już bardzo wiele zmieniają.

TROSKA JEST BOSKA

Spojrzenie pochodzące z wiary

"Człowiek wierzący nie podziwia świata z zewnątrz, lecz od wewnątrz, uznając powiązania, przez które Ojciec nas zjednoczył ze wszystkimi bytami. Ponadto nawrócenie ekologiczne, rozwijając szczególne zdolności, jakimi Bóg obdarzył każdą osobę wierzącą, prowadzi ją do rozwijania swojej kreatywności i entuzjazmu"

Papież Franciszek przekazuje nam jak ważne jest nasze spojrzenie na świat jako osób wierzących dzięki temu, gdy ujrzymy świat od wewnątrz będziemy mogli odkryć i rozwinąć umiejętności, którymi obdarzył nas Bóg.

TROSKA JEST BOSKA

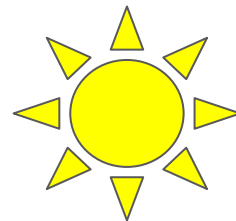
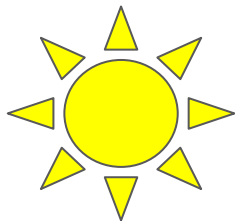

Miłość obywatelska i polityczna

“Musimy ponownie odczuć, że potrzebujemy siebie nawzajem, że jesteśmy odpowiedzialni za innych i za świat, że warto być dobrym i uczciwym.”

Nasza bezinteresowność i pomoc bliźnim spowoduje, że wszyscy będziemy żyli w zgodzie i przyjaźni. Żyjąc w miłości wszyscy razem jesteśmy w stanie osiągnąć więcej aby wraz z innymi rozpocząć działania ekologiczne.

TROSKA JEST BOSKA

Kończąc swoje rozważania papież Franciszek wzywa wszystkich wierzących do modlitwy, aby chrześcijanie potrafili podjąć zobowiązania jakie wobec stworzenia stawia nam Jezusowa Ewangelia.

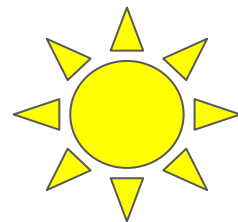
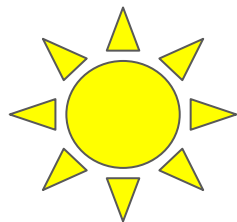
TROSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

 caritas
laudato sí

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Prezentację wykonali uczennice i uczniowie Zespołu Szkół Przemysłu Mody i Reklamy im. W. S. Reymonta w Częstochowie:
Kinga Golis kl.2BD,
Paulina Dłużniak kl.2BD,
Patrycja Słuszniaak kl.2B,
Paweł Matuszewski kl. 2B
pod opieką mgr Małgorzaty Stępnik.

TRÓSKA JEST BOSKA

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

TRÓSKA JEST BOSKA

LAUDATOSI.CARITAS.PL

@CARITASLAUDATOSI

@SI.LAUDATO

SI.LAUDATO

Projekt „Ekologia integralna encykliki Laudato Si’ w działaniu wspólnot Caritas i społeczności lokalnych” realizowany przez Caritas Polska, został dofinansowany ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Za treść prezentacji odpowiada wyłącznie Caritas Polska.

Dofinansowano ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej